

Urologie

Sterilisatie van de man

In overleg met uw behandelaar hebt u besloten een sterilisatie te laten doen. Sterilisatie is een definitieve anticonceptiemethode: in principe is het onomkeerbaar (onherroepelijk). Een sterilisatie is dan ook alleen een goede keuze wanneer u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt.

Sterilisatie is een veilige en betrouwbare vorm van anticonceptie. Het is een eenvoudige ingreep die geen invloed heeft op uw seksueel functioneren. Tijdens de sterilisatie worden de zaadleiters afgesloten, waardoor wordt voorkomen dat spermacellen het spermavocht kunnen bereiken. Bij geslachtsgemeenschap zal dan alleen spermavocht zonder spermacellen vrijkomen, waardoor geen bevruchting kan plaatsvinden.

Vorbereidingen voor de sterilisatie

Als u bloedverdunnende middelen gebruikt, moet u hiermee in overleg met uw behandelaar enkele dagen voor de sterilisatie stoppen. Als u werkt, adviseren wij u niet te werken op de dag van de ingreep. Omdat de sterilisatie onder plaatselijke verdoving wordt gedaan, mag u voor de ingreep gewoon eten en drinken.

Om infectie te voorkomen, moet u de dag voor de ingreep de balzak helemaal scheren. Tot 2 dagen na de sterilisatie moet u een strak zittende onderbroek of zwembroek dragen. U moet deze dan ook op de dag van de sterilisatie meenemen naar het ziekenhuis. Regel vervoer naar huis omdat het beter is niet zelf te rijden.

De sterilisatie

De sterilisatie wordt gedaan op de polikliniek. Na het desinfecteren van uw balzak, krijgt u 1 of 2 injecties in de huid van de balzak of in de zaadstreng. Vervolgens worden op de plaats van de verdoofde huid 1 of 2 kleine sneetjes gemaakt waarbij de zaadleiters vrijgemaakt worden. Beide zaadleiters worden doorgeknipt en er wordt een stukje verwijderd. De uiteinden worden afgebonden met hechtmateriaal en soms dichtgebrand. Omdat de zaadleider door het lieskanaal loopt, kunt u tijdens de sterilisatie een trekkend, pijnlijk gevoel in de lies en de onderbuik voelen. Als dit nodig is, worden de wondjes gesloten met oplosbaar hechtmateriaal. De hechtingen lossen na ongeveer 2 weken op en hoeven dus niet te worden verwijderd. De ingreep duurt ongeveer 15 tot 20 minuten.

Na de sterilisatie

Na de ingreep komen er gaasjes op beide wondjes die u een dag moet laten zitten. Om nabloeding te voorkomen, moet u de rest van de dag rustig aan doen. De dag na de ingreep mag u weer douchen en kunt u uw dagelijkse werkzaamheden weer oppakken. De eerste dagen na de sterilisatie moet u zware werkzaamheden nog vermijden. Tot ongeveer 7 dagen na de sterilisatie kunt u beter niet fietsen, sporten, zwemmen of zwaar tillen. Ook kunt u deze dagen beter geen geslachtsgemeenschap hebben. Als de verdoving is uitgewerkt, kan het gebied van de balzak en de liezen pijnlijk worden. Hiervoor kunt u een pijnstiller innemen (paracetamol).

Complicaties die kunnen ontstaan na de sterilisatie

Een kleine tijdelijke blauwverkleuring van de balzak en/of basis van de penis komt regelmatig voor na sterilisatie. Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is normaal en gaat meestal vanzelf snel over. Bij ongeveer 4% van de mannen treedt een nabloeding of wondinfectie op. Pijn direct na de sterilisatie komt vaak voor en gaat samen met een beurs gevoel in de zaadballen en/of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit enkele dagen.

Contact

U moet contact opnemen met de polikliniek Urologie:

- Bij ernstige aanhoudende pijn.
- Bij aanhoudend bloedverlies uit de wond.
- Bij koorts boven 38,5°C.
- Als de balzak plotseling erg dik wordt.

Vruchtbaarheid

Na de sterilisatie bent u niet meteen onvruchtbaar! De eerste maanden na de sterilisatie komen bij een zaadlozing nog spermacellen vrij. Daarom moet u tijdens deze periode bij geslachtsgemeenschap een voorbehoedsmiddel gebruiken. 3 maanden na de sterilisatie en/of na 15 tot 20 zaadlozingen zitten er meestal geen spermacellen meer in het spermavocht.

Na ongeveer 3 maanden zal in het laboratorium een spermamonster worden onderzocht. Dit onderzoek is belangrijk om onvruchtbaarheid te kunnen vaststellen. Hiervoor krijgt u van uw behandelaar een potje mee, waarin u al het sperma moet opvangen. Lees voor het verzamelen en het inleveren de folder: "Spermaonderzoek na vasectomie (sterilisatie)" goed door. Voor de uitslag van het laboratoriumonderzoek kunt u na 5 werkdagen bellen met de secretaresse van de polikliniek Urologie.

Als er geen spermacellen meer zichtbaar zijn in het spermamonster is de sterilisatie geslaagd en de behandeling afgerond. In dit geval bent u onvruchtbaar en kunt u of uw partner stoppen met het gebruik van voorbehoedsmiddelen. Het kan voorkomen dat u meerdere keren een spermamonster moet inleveren, totdat het laboratoriumonderzoek laat zien dat er geen spermacellen meer aanwezig zijn.

Sterilisatieprocedure

Sterilisatiewens

Secretariaat Urologie bellen.
Tel. nr: 0515 - 48 89 95.

Een medewerker stelt u de volgende vragen:
Gebruikt u bloedverdunners?
Hebt u lies- of balzakoperaties ondergaan?
Of wilt u eerst een uitgebreider gesprek?

Ja

Er wordt een afspraak gemaakt voor een gesprek op de polikliniek.

Nee, er wordt een afspraak gemaakt voor de ingreep.

U moet de balzak vooraf helemaal ontharen, tot en met het gebied naast de penis.

Op de afgesproken datum meldt u zich bij de zuilen in de centrale hal. Het routenummer van de polikliniek vindt u op uw afspraakticket die u ontvangt na het aanmelden bij de zuil. Vergeet niet uw zorgpas en ID mee te nemen.

Vervolg op volgende pagina

Vervolg sterilisatieprocedure

Sterilisatie vindt plaats, poliklinisch.
Duur: ongeveer 15 minuten
Daarna 2 dagen rustig aan, 1 week niet vrijen, sporten of fietsen.

Bij problemen na de ingreep kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Urologie (0515-48 84 00). Buiten kantooruren belt u de Dokterswacht of Spoedeisende hulp (0515-48 88 88).

U krijgt een formulier en een potje mee voor de spermacontrole na de ingreep.

3 maanden na de sterilisatie (of na de vorige spermacontrole) moet sperma worden ingeleverd bij het laboratorium. Lees voor het verzamelen en het inleveren de folder: "Spermaonderzoek na vasectomie (sterilisatie)" goed door.

U meldt zich opnieuw bij de polikliniek Urologie, tijdens kantooruren. Hiervoor is geen afspraak nodig.

5 werkdagen na inlevering van het spermamonster kan de uitslag worden opgevraagd bij de polikliniek Urologie. De polikliniek is bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 8:30 en 16:30 uur. Tel. nr: 0515-48 84 00.

Geen spermacellen

Wel spermacellen aanwezig

Het is nog niet veilig!
Er dient opnieuw sperma onderzoek plaats te vinden.
U moet aanvullende anticonceptie blijven gebruiken!

Huidige anticonceptie kan worden gestopt (bij pilgebruik eventueel eerst de strip opmaken en dan stoppen).

Wat verder van belang kan zijn

Er is een kleine kans (tot 1,2 %) dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien. Hierdoor kunnen er weer spermacellen in het spermavocht terecht komen en kan er opnieuw vruchtbaarheid ontstaan. Ook al worden tijdens laboratoriumonderzoek in uw spermamonster geen bewegende spermacellen (meer) gevonden, dan is hernieuwde vruchtbaarheid na langere tijd alsnog mogelijk. Soms worden in zaadmonsters langere tijd onbeweeglijke spermacellen gevonden. Meestal verdwijnen deze binnen 1 jaar. Alleen als bewegende spermacellen worden gevonden in het spermamonster zult u, na overleg met uw behandelaar, opnieuw worden gesteriliseerd.

Sterilisatie is in principe een definitieve ingreep. Soms kan een sterilisatie ongedaan worden gemaakt, maar dit lukt niet altijd. U moet er daarom zeker van zijn dat u deze ingreep wilt ondergaan. Na sterilisatie krijgt 2 tot 6 % van de mannen spijt van de ingreep, meestal vanwege een hernieuwde kindrewens. Er zijn ook nadelen aan de sterilisatie. Zo'n 5% van de mannen die zich laat steriliseren heeft kans op chronische pijn in de balzak. Sterilisatie heeft geen enkele invloed op uw seksueel functioneren. Benadrukt moet worden dat sterilisatie geen enkele bescherming biedt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals AIDS, gonorrhoe of syfilis. Om de kans dat u hiermee kunt worden besmet te verminderen, is het aan te raden ook na sterilisatie alsnog condooms te gebruiken.

Aan een spermamonster is met het blote oog niet te zien of iemand gesteriliseerd is. Na sterilisatie bestaat een spermamonster met name uit vocht uit de zaadblaasjes en de prostaat. De spermacellen, die nog steeds in de testikels worden gemaakt, worden door het lichaam afgebroken.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Als u door ziekte of om een andere reden niet kunt komen, verzoeken wij u zo snel mogelijk contact op te nemen met de polikliniek Urologie. In uw plaats kan dan een andere patiënt worden behandeld.

Tot slot

Deze folder is bedoeld als extra informatie naast het gesprek dat uw arts met u heeft gehad. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen in uw behandeling. Dit zal dan door uw behandelaar aan u verteld worden. Als u na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met de polikliniek Urologie. De polikliniek is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 8:00 en 16:00 uur.

Telefoonnummer: 0515 - 48 84 00.

Wordt de sterilisatie vergoed?

Neem vooraf contact op met uw zorgverzekering of deze operatie wordt vergoed.

Toestemming

Ik heb bovenstaande informatie gelezen en de inhoud goed begrepen. Ook kreeg ik voldoende bedenktijd en was ik in de gelegenheid om vragen te stellen aan mijn behandelaar naar aanleiding van deze informatie. Ik heb zowel mondeling als schriftelijk voldoende informatie gekregen en ik ga akkoord met de voorgestelde behandeling en de controle van spermamonsters na de ingreep. Ik ben me bewust van het definitieve karakter van de ingreep en de risico's die aan de ingreep verbonden zijn. Ik onderga de sterilisatie vrijwillig en realiseer me dat er geen garantie bestaat op blijvende onvruchtbaarheid na de ingreep. Uw behandelaar verklaart u te hebben geïnformeerd over de procedure, aard en risico's van de ingreep.

Ondertekening (in 2-voud, 1 x A5 en 1 x A4)

Sneek, datum ..... - ..... - .....

Handtekening patiënt .....

Handtekening behandelaar .....

Hebt u opmerkingen of tips over de informatie in deze folder?

Wij ontvangen ze graag via folders@mijnantonius.nl